

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. január 31.

bb.1. üzemen belüli és üzemen kívüli feladatok a csökkentett munkaidő bevezetésére - a budapesti pártbizottság titkárának nyilatkozata

1 pr/gk/zs/il/

1968. január 31.

január elseje óta 38 budapesti üzem, állami szövetkezeti, és tanácsi vállalat több tízezer munkása dolgozik ugyanazért a fizetésért - rövidebb ideig, a csökkentett munkaidő, 44 órás munkahét bevezetéséről, az ebből adódó s még megoldásra váró feladatokról nyilatkozott az mti munkatársának szép-völgyi zoltán, a budapesti pártbizottság titkára.

a munkaidőcsökkentés szerves része a párt és ahkormány életszínvonal-politikájának. a tervezett jövedelemszint-emelkedéssel egyidőben fokozatosan csökkentjük a dolgozók munkaidőjét: 1970-ig folyamatosan valamennyi ipari és építőipari vállalatnál bevezetjük a 44 órás munkahetet. ez az intézkedés évenként csaknem négyheti többletszabadidőhöz juttatja a dolgozókat, anélkül, hogy keresetük megcsappanna. a munkaidő-rövidítés széles körű gyakorlati megvalósításához azonban még jó néhány jelentős feladatot kell megoldani - mind az üzemeken belül, mind az üzemeken kívül. csak olyan mértékű munkaidőcsökkentést szabad a vállalatoknak célul kitűzniük és megvalósítaniuk, amelyet a lehetőségek mérlegelése alapján párt- és kormányszerveink reálisnak ítélnék, amelyek nem gátolják a termelés további növekedését, a lakosság szükségletének még jobb kielégítését, a termelékenység emelését, a gazdaságosság javítását.

/folyt.köv./

- 1 -

ilw

milyen feladatok várnak a munkaidő-csökkentés előkészítésében, megvalósításában a vállalati, üzemi kollektívákra?

- kezdjük talán a legfontosabbal: a vállalatoknak több mint 8 százalékos munkaidő-alap kiesést kell pótolniuk ahhoz, hogy teljesítményük, termékeik minősége legalább a jelenlegi szinten maradjon, önerőből, új korszerűbb technológia bevezetésével, jobb munkaszervezéssel műszaki intézkedésekkel kell emelniük a termelékenységet - anélkül, hogy központi segítséget igényelnének s a munkaslétszámot növelnék. valamennyi vállalati dolgozó érdekelt tehát abban, hogy üzemen belül felkutassák azokat a lehetőségeket, belső tartalékokat, amelyeknek felhasználásával minél gyorsabban - és a kormányhatározatban megszabott feltételek között - megvalósítható a munkaidő- rövidítés általános bevezetése.

- ebben a munkában nem kis feladat vár az üzemek kommunistáira, a vállalatok párt- és tömegszervezeti aktivistáira. szervező, mozgósító, kezdeményező szerepet kell betölteniük: alapos, körültekintő helyzetelemzés után szervezniük kell a termelékenyebb munkát, mozgósítaniuk kell a dolgozókat javaslataik, észrevételeik megtételére, s kezdeményezőként kell fellépniük a belső tartalékok feltárásában. kísérik figyelemmel javaslatok sorsát, s ha kell, a vállalati gazdasági vezetést is serkentsek a felhasználásra. a pártszervezetek feladata: ellenőrizni, hogy a követelményeknek megfelelően haladnak-e a rövidebb munkaidőre való áttérés előkészületei, alaposak-e a felkészülési tervek, s reálisak-e az abban szereplő intézkedések.

- egyelőre 38 budapesti üzem dolgozik csökkentett munkaidővel: nem szeretnénk azonban, ha ezt a többi üzem kísérletnek tekintené. ne várja tehát ölbetett kézzel egy vállalat se, hogy majd valamiféle általánosan hasznosítható sablon születik a 38 üzem tapasztalataiból, s annak egyszerű lekopirozásával náluk is eredményesebb lesz a munka.

természetesen tapasztalatokat hasznosítani fogjuk - a budapesti pártbizottság májusra tervez egy nagyszabású átfogó vizsgálatot ebben a témában - de jobbára csak általános következtetések levonására, a továbblépés irányelveinek meghatározására. voltaképpen tehát önerőből kell megtalálnia a kormány által megszabott feltételek teljesítésének lehetőségeit.
/folyt.köv./

melyek a rövidebb munkaidő bevezetésével kapcsolatos üzemen kívüli teendők?

- a január elseje óta csökkentett munkaidővel dolgozó vállalatok zömmel minden második szombatjukat teszik szabaddá - s ez az időcsoportosítás látszik legkedvezőbbnek a későbbiek során áttérők számára is - így az eddigi másfél napos vikend kéthetenként két és fél napossá bővül. ahhoz azonban, hogy ezt a többletszabadidőt kellemesen, kulturáltan és hasznosan tölthessék el a dolgozók, még jó néhány tennivalónk van. hétvégeken például széthúzódik majd a közlekedési csucsidő - azaz már pénteken is „szombati” csucsforgalommal kell számolni - s a közlekedési vállalatoknak módosítaniuk kell járatsűrítésüket. továbbá: 170 ezer budapestre „ingázó”, munkás vonatainak kell részben új menetrendet készíteni, s változtatni kell egyes üzletek nyitvatartási rendjén is. biztosra vehető például, hogy már péntekenként utnak indulnak majd a vikendezők a balatonra, a velencei tóra, a hegyekbe, vagy akár a közeli római-partra. ezeken a kedvelt kirándulóhelyeken gondoskodni kell megfelelő boltlátozatról, szórakozási lehetőségről. módosítani kell a bölcsődék, óvodák nyitvatartását, az sztk-rendelők betegfogadási idejét és a tanácsok ügyfelfogadási rendjét is. gondoskodni kell arról is, hogy a háziasszonyok java része ezentul már pénteken bevásárolhassa a család két-három napos ételkészítését - ez tehát a boltok áruellátásának módosítását igényli -, vagy akik a teljes pihenésnek szentelik ezt az időt, már szombaton is vendéglőkben, éttermekben ebédelhessenek, vacsorázhassanak. elképzelhető az is, hogy a színházak - a vasárnapihoz hasonlóan szombaton is tartanak majd délelőtti előadásokat.

- mindenre kiterjedő részletességgel még nem lehet meghatározni, hogy milyen változtatások szükségesek, ezt majd a gyakorlat dönti el. annyi azonban bizonyos, hogy főként a fővárosi tanács, a belkereskedelmi minisztérium, valamint a közlekedés- és postaügyi minisztérium hatáskörébe tartozó intézmények munkájában kell bizonyos módosításokat végrehajtani. a budapesti pártbizottság már fel is hívta erre a fővárosi tanács kommunista vezetőinek figyelmét, s kérte: ez év végéig dolgozzanak ki olyan átfogó tervet, amely tartalmazza mindazokat a szükséges változtatásokat, amelyeket véleményük szerint a saját területükön végre kell hajtani./mti/

..

bb. 2. „századunk zenéje,, a rádióban

i ol/gk/sr/gy/cz

1968. január 31.

februárban és márciusban „századunk zenéje,, címmel egy-egy nyilvános kamarazene hangversenyt rendez a rádió. a februári koncerten bartók, britten, berg, kodály, szkrjabin és vincze imre művei csendülnek fel, s egyúttal - hazánkban először - bemutatják grazyna baczewicz négy gordonkára írt kompozícióját. márciusban durkó zsolt, prokofjev és sztravinszkij kompozíciói szerepelnek műsorn, valamint egy újabb magyarországi bemutató: mamiya japán zeneszerző hegedűre, zongorára, nagybőgőre és ütőhangszerekre írt szonátája szólal meg./mti/

bb. 4. védik a vén fákat baranyában

a vid-tf/gk/ká/gy/cz

1968. január 31.

fényképeket készítenek, az adatokat, a méreteket rögzítik a legöregebb - mondhatni, történelmi multu - baranyai fákról, amelyeket a megyei természetvédelmi felügyelőség oltalmába ajánl az illetékes tanácsoknak. eddig harminc egyedi fát és tizenegynéhány facsoportot vettek nyilvántartásba, többségük a török hódoltság idejéből való; hatalmas törzsű, terebélyes koronájú tölgyek, bükkök, hársak, platánok, fenyők, gesztenyefák és tiszafák./mti/

bb. 5. szállodák átutazóknak, a balaton és a velencei tó partján

vid-tf/tné/ká/gy/cz

1968. január 31.

balatonszéplakon, zamárdiban és a szántódi rév közelében „átutazó-szállodák,, , ugynevezett turing hotelek építéséhez kezdtek: előregyártott elemekből készülő háromszintes szállók ezek, amelyeket a nagyobb éttermek szomszédságában emelnek. ugyanilyen vendégfogadó készül a velencei tó partján, agárdon is. a célszerűségeen kívül másik erényük is van a turing hoteleknek: rendkívül olcsón kivitelezhetők. a vendégforgalmi szezon elején az addigra elkészülő négy turing hotelben 500 helyet tudnak biztosítani./mti/

- 4 -

bb. 3. hároméves munkásegyletem a gyárban - politikai és kulturális évfordulók a budapesti népművelés idei tervében

i hi/tm/sr/gy/cz

1968. január 31.

gazdag kulturális programot, változatos, művelődési lehetőséget ígér a budapesti kerületek népművelési tanácsainak idei munkaterve. valamennyi kerület eseménynaptárában megtalálhatók az olyan kiemelkedő politikai évfordulók, mint a kommunisták magyarországi pártja megalakulásának 50. évfordulója, s ugyancsak az idén ünneplik a kimsz megalakulásának fél százados jubileumát. ebből az alkalomból a főváros valamennyi kerületében megrendezik a fiatalok és a munkásmozgalom veteránjainak találkozóit, s ezeken a műsoros összejöveteleken a forradalmi ifjúsági napok bemutatóin legjobban szerepelt szölisták és együttesek lépnek fel. számos rendezvényt készítenek elő az üzemek is. az országos gumipari vállalat művelődési otthonában kiállítás szemlélteti majd a magyar munkásmozgalom 50 évének dicsőséges fejezeteit, a forradalmi harcok jelentősebb eseményeit.

a természettudományos ismeretek terjesztése is tovább szélesedik. például egymagában a 8. kerületben 750 előadást tartanak, tizanyák iskolája működik majd, továbbá alkoholizmus-ellenes előadások, ismertetések hangzanak el. a ganz-márag 20 egészségügyi felvilágosító tájékoztatót rendez a különböző gyáregységek dolgozóinak, a helybeli klubok látogatóinak. ugyanebben az üzemben a modern tudományos világnézet címmel hároméves munkásegyletem indul szocialista brigádok és hozzátartozók részére.

sokoldaluan segítik a népművelési munkát a kulturális otthonok is. a fővárosi művelődési ház lehetőséget ad a műkedvelő művészeti csoportok bemutatkozására, s pódiumot biztosít a játékszin, valamint a néptáncosok bemutató szinpada hat-hat előadásának. a potsdami kulturális otthonnal kötött szerződés alapján egy-egy fotódokumentációs, illetve képzőművészeti cserekiállítást rendez. ez az intézmény lesz a színhelye a modern lakásművészetről szóló kiállításnak, s megszervezik a lakberendezési tanácsadó szolgálatot.

/folyt. köv./

- 5 -

bb. 3. /hároméves munkásegységem.... folyt./ gy

néhány kulturális évfordulóhoz is egy-egy említésre méltó rendezvény kapcsolódik majd. a gyermekkönyvtárak megemlékezésnek gorkij születésének 100. évfordulójáról, a 11. kerületben könyvkiállítást rendeznek gutenberg halálának 500. évfordulója tiszteletére./mti/

..

bb. 6. előkerült pöltenberg ernő 48-as honvéd tábornok aradi bucsulevele

b vid-szf/sk/ká/gy/cz

1968. január 31.

veszprém megyében előkerült pöltenberg ernő 48-as honvéd tábornoknak, a 13 aradi vértanu egyikének bucsulevele. a tábornok halálra ítéltése után tíz perccel írta a levelet édesapjának.

„Isten a tanum - írja levelében -, hogy a szívem majd meghasad, hogy azt a szörnyű hirt kell közölnöm, miszerint mire ön ezeket a sorokat megkapja, én már nem leszek. tíz perccel ezelőtt halálra ítélték....,

az 1849. október 5-én reggel 9 órakor aradon kelt levelet bécsben kézbesítették Leopold poeltenberg címére. a levélen „, a bíróság által felnyitva, feljegyzés olvasható. a hitelességet két vörös viaszpecsét is tanúsítja. az egyik pecsét pöltenberg ernőé, a másik pedig schlick artur aradi várparancsnoké.

a levél, amelyet a tábornok badacsonyan letelepült leszármazottai őriztek meg, a révfülöpi helytörténeti muzeumba került./mti/

..

bb. 7. japán megrendelés a kalocsai himzásokre - külföldi bemutatókra hívják a faliró-művészeket

a vid-tf/gk/ká/gy/cz

1968. január 31.

hárommillió forint értékű terítőt, lakásdiszítő textiliát készítenek exportra az első negyedévben kalocsán, a csaknem másfélezer bedolgozó asszonyt foglalkoztató népművészeti háziipari szövetkezetben, ahol tavaly rekordforgalmat értek el, 25 millió forintot kaptak a hazai és a külföldi piacokra küldött himzésekért.
/folyt. köv./

- 6 -

KLV

bb. 7. /japán megrendelés... folyt./ gy

ebben az évben is eljutnak a világ minden tájára a fantázias motívumokkal díszes kalocsai himzések. nemrégiben japán megrendelőkkel bővült a külföldi partnerek köre. a felkelő nap országába „mezel virágcsokros,„ presszós-kötényeket küldenek. más megrendelők meg éppen a sötétebb tónusu - „szomorú,„ - himzéseket várják: többnyire bordó, lila és mélykék színekből kéri a mintázatot. a kalocsai himzőasszonyok 27 féle szín és színárnyalat „keverésével,„ készítik híres munkáikat. a pingálós asszonyok, az ugynevezett falirás szinte utolérhetetlen mesterei a tavaszi hónapokra hollandiába, olaszországba, németországba kaptak a többi között meghívást./mti/

..

bb. 9. százmilliókat lehetne megtakarítani az olajkályhákban

i tz/gg/ie/gy/cz

1968. január 31.

százmilliókat lehetne megtakarítani, ha az olajkályhákat az egész országban szakszerűen használnák, hiszen ma 185 000 ilyen kályha működik nálunk, de számuk jövőre előreláthatólag eléri a 335 000-et.

olajkályháink - mint ezt szakértő vizsgálat megállapította - elvileg lehetővé teszik a csaknem 90 százalékos, mindenesetre a 80 százaléknál nagyobb hatásfoku fűtést, vagyis az olaj kalóra-értékének 8-9 tizedrészét tudnák hasznosítani, de a szakszerűtlen fűtés miatt gyakorlatilag általában csak 40-50 százalékos hatásfokkal dolgoznak. a többi energia haszontalanul elvész. az alapvető hiba abban van, hogy a kályhák olajfogyasztása és a kémények huzata között nincs összhang, s a huzatot nem lehet az adagolás változtatásához, azaz a fűtés erősítéséhez, vagy gyengítéséhez igazítani.

egy átlagos szobát évente 1 750 000 kilogramm kalóriával lehet megfelelő hőmérsékleten tartani. ha csak némileg szakszerű fűtés esetén csupán 70 százalékos hatásokat sikerülne elérni egy-egy kályhához évente még ezer forint áru olaj sem kellene. most viszont a kályhák átlag 1 800 - 3 000 forintnyi olajat égetnek el, részint a rossz hatásfok miatt, részint mert a szabályozhatatlanság folytán általában túlfűtik a lakásokat.

ezért szerkesztett meg remniczky károly főmérnök egy olcsón előállítható huzatszabályozó berendezést, amellyel minden különösebb előképzettség nélkül is legalább 50 százalékát meg lehet takarítani az eddig elégtett olajnak. a „fele-kell,„ készületekből - a neve mindenesetre találó - eddig mintegy ötven darab készült el és mindegyik jól bevált. további gyártásukat a pest megyei iparcikk kiskereskedelmi vállalat vette tervbe./mti/

..

- 7 -

KLV

bb. 8. alagut a duna alatt, 95 új csuklós busz, forgalomrendezés a moszkva téren - budapesti ideai közlekedésfejlesztése

ö hbj/tm/ie/gy/cz

1968. január 31.

budapest közlekedésfejlesztésének „nagy éve”, lesz 1970, amikor több új nagy létesítmény átadásával lényegesen javulnak a közlekedési viszonyok. hogy ez valóban sikerüljön, 1968-ban is a nagy közlekedési beruházásokra összpontosítják az építési erőket.

a metro

----- első - a fehér ut-deák tér közötti - szakaszán a mély-építési munkálatok már a múlt évben befejeződtek, a mélyállomások és a vonalalagutakat szigetelték. az idén 478 millió forint költséggel már az üzemeltetést szolgáló munkálatokra kerül sor. kialakítják a pályát, először a fehér ut és a baross tér között -, hogy megkezdődhessék a szovjet ipartól vásárolt motorkocsik próbája. építik és a nyáron már kipróbálják a baross téren a mozgólépcsőket, és megkezdik a baross téri, a blaha lujza téri, az astória és a deák téri mélyállomások építészeti kialakítását. a második vonalszakasz építésének érdekessége: vonalalagutak furása a duna alatt, szovjet mechanikus pajzsok segítségével. maga az alagutfurás semmiben sem különbözik a többi szakasz építésétől, sőt, itt jobb geológiai viszonyok között dolgoznak a földalatti építők, mint például a rákóczi uton, mégis éppen a víz alatti munka miatt különleges biztonsági intézkedésekre kerül sor.

a baross tér rendezése

----- a múlt évben már megkezdődött, körülbelül 15 000 köbméter földet mozgattak meg a keleti pályaudvar előtt, és hozzáláttak a festetics györgy utcában és közvetlenül a keleti pályaudvar üveghomlokzata előtt egy nagy szelvényű csatorna építéséhez. az idén tovább folytatják a baross téri gyalogos aluljáró kialakítását - 61 millió forintot fordít erre a célra ebben az évben a fővárosi tanács. sor kerül a kevésbé látványos, de nagyon munkaigényes közmű - áthelyezésekre, elektromos- és postakábel fektetésre, a baross téri nyitott, süllyesztett utaselosztó térség, az ugynevezett kerengő kialakítására. új villamos-végállomás épül a festetics györgy utcában, a gyalogos aluljárórendszer néhány ága is - legalábbis szerkezetileg - elkészül és néhány utat korszerűsítene a környéken.

/folyt. köv./

- 8 -

bb. 8. /alagut a duna alatt.... 1. folyt./ gy

a hungária körúti felüljáró

----- építésére az idén több mint 30 millió forintot költenek. a múlt évben a vágány utcai oldalon alapoztak, az idén már a kacsóh pongrác uti oldalon is, sőt a vasúti vágányok közt is megkezdődik a felüljáró tartóoszlopainak kialakítása.

a fehér uti új járműtelep és főműhely

----- építését is meggyorsítják, hiszen a metro forgalmi telepen már az idén el kell helyezni néhány, a jövő évben pedig többtíz metrokocsit. a tervek szerint 1970-ben már működnie kell a villamos- és a hűvös később pedig a metro-szerelvények javítására berendezett főműhelynek.

95. csuklós autóbust

----- vásárol 111 millió forintért az idén a budapesti közlekedési vállalat, s ezek forgalomba állításával tovább enyhítheti a zsúfoltságot az autóbuszvonalakon. tíz csuklós villamost szállít az ipar, 50 új trolibusz érkezik a szovjetuniótól, 300 új - 150 warsava és 150 volga típusu - taxi is javítja a főváros közlekedését, s a fővárosi szállítási vállalat gépkocsi-parkja 200 kis teherautóval és 100 barkasz típusu kis tehertaxival növekszik.

több forgalmi csomópont rendezésére

----- is megkezdődnek az előkészületek. a fővárosi tanács közlekedési osztályának intézkedése nyomán még az idén hozzálátnak a moszkva tér déli pályaudvar környékének rendezéséhez. készül a batthyány tér rendezési terve: az elképzelések szerint a metro második szakaszának átadásával egyidejűleg a szentendrei hűvös-szerelvények a margit-híd budai hídfőjének jelenlegi végállomásától felszín alatt jutnak el a batthyány téri metro-állomásig. a tervezők dolgoznak a 2-es /váci/ és a 3-as /miskolci/ autópálya budapesti bevezető szakaszának kialakításán és az eörs-vezér tér rendezésén./mt1/

..

- 9 -

bb. 10. újraértékelik az 500 milliárd forintos állóeszköz állományt

1 sl/tr/ie/gy/cz

1968. január 31.

a pénzügyminiszter most kiadott rendelete értelmében az új árakat figyelembe véve újra értékelik az állami vállalatok, szövetkezetek és egyéb gazdálkodó szervek állóeszközzeit. utoljára - de akkor kisebb mértékben - az 1959-es termelői árreform után állapították meg az épületek és felszerelések értékét, lényegében azonban eddig az 1950-ben megállapított értékek voltak érvényben.

az állóeszközök reális értékének megállapítása azért szükséges, mert az új mechanizmus viszonyai között egy-egy vállalat munkájának megítélésakor fontos, hogy nyereségét mennyi eszköz lekötésével érte el. a lekötött állóeszközök értékétől függ az értékcsökkenési leírás és az eszközlekötési járulékok nagysága is, ami kihat a vállalatoknál maradó pénzalapokra.

tavaly általános leltározást hajtottak végre az országban, az új árakat is ismerik a vállalatok, és a most közzétett átszámítási kulcsok segítségével viszonylag gyorsan megtörténhet az átértékelés. a régi értéken számítva mintegy 500 milliárd forintos állóeszköz-állomány értékének felülvizsgálatáról van szó. ez az érték új áron előre láthatólag néhány százalékkal emelkedik. általában magasabb lesz az épületek és az importgépek és alacsonyabb a régebben vásárolt hazai gyártmányú berendezések értéke.

az átértékeléseket április 30-ig kell végrehajtani, de azok 1968. január 1-től érvényesek./mti/

..

- 10 -

My

bb 11. gazdag eseménysorozat a szovjet hadsereg fennállása 50. évfordulójának megünneplésére

1 vt/s sr cz

1968. január 31.

ötven esztendeje, hogy megszületett a dicsőséges szovjet hadsereg. a történelmi jelentőségű évfordulóról hazánkban is gazdag programmal emlékeznek meg országunkban. február 20-án nagyszabású kiállítás nyílik a szovjet hadseregről a magyar néphadsereg központi klubjában. 21-én ugyanott ünnepi nagygyűlés lesz. a megemlékező beszédet követő műsorban magyar és szovjet katonaművészek működnek közre. 22-én a budapesti társadalmi szervek rendeznek ünnepséget a zuglói danuvia művelődési házban. ennek műsorát a magyar néphadsereg művészegyüttese adja. az évforduló napján, 23-án koszorúzási ünnepségre kerül sor a szabadság téri és a gellérthegyi szovjet hősi emlékműnél. a tervek szerint veterán tagjai a dőlttség is érkezik majd a szovjetunióból, amelynek tagjai a szovjet hadsereg katonáiként vettek részt a második világháború harcaiban, a fasiszta rabságba döntött népek, köztük hazánk népeinek felszabadításában.

az évforduló tiszteletére a magyar néphadsereg művészegyüttese külön ünnepi műsort állít össze, ebben a kórus, a szimfonikus zenekar, szólisták, valamint az együttes színészei működnek közre. a csaknem egyórás műsorban a szovjet hadseregről szóló dalok, zeneszámok, versek kapnak helyet. a produkció az 1917-es forradalomtól napjainkig eltelt időszaknak mintegy keresztmetszetét adja, művészi eszközökkel idézi fel a fél évszázad legjellemzőbb eseményeit./mti/

..

kk 12. tízéves a finommechanika-optika tanszék

1 fe/gk/s sr cz

1968. január 31.

a budaesti műszaki egyetemen tíz évvel ezelőtt létrehozták a finommechanika-optika tanszéket. a hallgatók a gépészmérnöki tanulmányaik mellett olyan elméleti és gyakorlati képzést kaptak, amelynek alapján bármely üzemben, gyárban, laboratóriumban és kutató intézetben a legkülönbözőbb szerkezetű optikai műszereket alkalmazni tudják és ezek teljesítményét el tudják bírálni.

/ folyt.köv. / *JK*

8.40/s

93f

- 11 -

bb 12./ tizéves .../ 1. folyt./s

az ágazati képzés elsősorban a műszer- és finommechanikai ipar számára biztosítja folyamatosan a technológus-mérnököket, de ugyanakkor megadja a szükséges alapot ahhoz, hogy a hallgatók közül a legjobbak az egyetem után rövid időn belül finommechanikai szerkesztőkként, mérési szakemberekként, automatikus berendezések tervezőivé képezhessék tovább magukat.

a tanszék - az induláskor mindössze négy oktatója volt - az eltelt tíz év alatt 194 finommechanikai mérnököt képezett ki. diplomamunkáik mindegyike az ipar, illetve az egyes kutató intézetek által javasolt témát dolgozott ki. a tanszék fölvetette a kapcsolatot a finommechanikai iparral, és így megismerkedhetett - az oktatók tárgyak kialakításánál - olyan problémákkal, amelyek megoldása ipari érdek volt, ugyanakkor az oktatás színvonalának emeléséhez is vezetett. így többek között az emag kísérleti laboratóriumának a megkeresésére vizsgálatokat végzett kvalitatív optikai-elektromos 'Lisztvizsgálati eljárás' kifejlesztésére. a híradástechnikai ipari kutató intézet megbízásából a tanszék kidolgozott egy germánium-vizsgáló padot, amely teljesen rezgésmentes kivitelben készült és többirányú vizsgálat elvégzésére alkalmas. a meteorológiai intézet a levegő portartalmának vizsgálatára használható műszer kikísérletezését rendelte meg a tanszéktől.

az egyre jobban terjedő izotópos és más sugárzástech-
nikai kutatási módszerek, vizsgálati és gyógyászati eljárások-
nál felmerült a zárt laboratóriumi területre történő sugár-
biztos betekintés megoldása. ez az igény oda vezetett, hogy a
tanszék a központi fizikai kutató intézet részére kobaltsugár-
zásnak kitett helyiségben, szakaszosan működő, nagypontosságú
mérleghez tört irányvonalú optikai leolvasó berendezést készi-
tett. a mérleg kezelése kívülről, kiszolgálása pedig manipulá-
torokkal végezhető. a medicor művek röntgengyárának a tanszék
kobalt távterápiás, optikai megfigyelő rendszert dolgozott ki.
ezzel az optikai megfigyelő rendszerrel, az izotóppal
sugárzott, állítható rekeszekkel szabályozható nyaláb hatásá-
nak kitett beteg teljes nagyságban, ezenkívül a besugárzott
testrészeket is megfelelő élességgel, egyidejűleg lehet meg-
figyelni.

a tanszék kutató munkáját fémjelzi, hogy a kutatócsoport
tagjai tíz év alatt négy kandidátusi és egy akadémiai doktori
dolgozatot nyújtottak be./mti/

8.45/s

g3f

--

- 12 -

bb 13. nyul nagyságu szirti borz az elefánt egyetlen rokona -
vendorkiállítás szunyoghy jános keletafrikai zoológiai gyűj-
téséből

i tf/tr-ju zs cz

1968. január 31.

jócskán öregbitette nemzetközi hírnevét dr. szunyoghy
jános zoológusnak az a keletafrikai expedíciós vállalkozás,
amelyről a következő zsákmánnyal tért haza: 117 nagytermetű,
58 közepes méretű és 320 kistermetű emlősállat, 110 madár, 20.000
lepke, 40.000 bogár. a budapesti természettudományi múzeum ré-
szére 1965-1966-ban ejtette el, gyűjtötte össze mindezt tanganyi-
kában és kenyában, ahol összesen 8.700 kilométert utazott, 2.200
fényképet, 730 méter színes és fekete-fehér filmet készített
a vadregényes tájakról, egzotikus állatvilágról. gazdag, ho-
zományából, most a múzeumi ismeretterjesztő központ értékes vá-
logatású vendorkiállítást készített, olyan vendorbemutató anya-
gát állította össze, amelynek minden darabja - eredeti. / egyéb
vendorkiállításokat általában másolatlan anyagból szoktak elkül-
deni az ország távoli sarkaiba. /

szerdán a fehérvári úton, a fővárosi művelődési házban be-
mutatták az ujságíróknak a látványos gyűjteményt, amely elő-
ször itt kerül kiállításra a közönség elé. február 7-ig tekint-
hető meg. madarak, lepkék, skarabeus-bogarak, mezei nyul nagyságu
antilop - megannyi preparált állat jelenti a látványt. az első
számu érdekesség mindamelllett a szirti-borz, amelynek mérete nem
nagyobb egy házi nyulénál, sziklás vidéken fogta el szunyoghy
jános, s tudományos megállapítása róla, hogy - noha hihetetlen-
nek tűnik, de - ez a mai elefántok egyetlen, ,, rokona,, egyéb-
ként az állatvilágnak más eddig ismeretlen faji és alfaji egye-
dei is magyarországra kerültek az expedíció eredményeként - ar-
ról a vidékről, ahol szunyoghy jános előtt zoológus soha sem járt.
utjának a szemmel látható eredménnyel kívül ez adott tudományos
jelentőséget is.

budapest után tatabánya, veszprém, szombathely, szeged és
más vidéki városok közönsége láthatja a következő hónapokban a
múzeumi ismeretterjesztő központ ígéretes vendorkiállítását.
/mti/

8.55/s

g3f

--

- 13 -

bb 14. községépítés a jubiláló kiskörösön

a vid/szf/sk/s cz

1968. január 31.

az egész településre kiterjedő rendezést hajtanak végre tavaszig kiskörösön, mire megkezdődnek a község újratelepülése 250. évfordulójának ünnepei. az előkészületeket külön bizottság szervezi. a ,, virágos kiskörösért,, mozgalomban a lakosság bevonásával pótolják a hiányzó fasorokat, község-szerte parkosítanak és virágot ültetnek. a köves utakat, tereket nagyméretű virágvázzakkal díszítik. folytatják a középületek karbantartását, felújítását, korszerűsítik a sportpályát és szabadtéri színpadot építenek. kijelölik több új létesítmény helyét. a terv szerint még az ünnepek előtt hozzákezdnek az új, 162 személyes diákotthon, s az iparitanuló iskola építéséhez, valamint a gimnázium bővítéséhez./mti/

--

bb 15. bibliofil kiadványokhoz 250 tonna papír

a vid/tf/tné/s ká cz

1968. január 31.

thomas mann művei 12 kötetes bibliofil kiadásban látnak napvilágot, stendhal, turgenyev, shaw, arany, petőfi és más klasszikusok irás művei öltönek művészi könyvformát - a többi között - az idén a gyomai kner nyomdában. kétszázötven tonna kiváló minőségű papírt használnak fel a bibliofil kiadványokhoz ebben az évben. új vonás a nyomda munkájában, hogy mielőtt egy-egy könyv elkészítéséhez hozzáfognak, makettet készítenek róla, s azt bemutatják a megrendelőnek, hogy a technikai munkálatok közben már semmiféle módosításra ne legyen szükség. így lényegesen megrövidül az ,, átfutási,, idő a nyomdában./mti/

HC

--

öb.55/ju

g3f

-14-

bb 16. már tizenkét segélykérő telefon működik komárom megyében

a vid szf/sk-ju ká cz

1968. január 31.

komárom megyében, az egész országban elsőként szereltek fel tavaly segélykérő telefonokat. ezeket a falusi nyilvános állomásokat a postahivatalok zárórája után bekapcsolják a legközelebbi, éjjel-nappal szolgálatot tartó interurbán központba. így bárki igénybeveheti, ha a mentőket, a tűzoltókat, vagy a rendőrséget akarja hívni.

a kezdeményezés bevált, azóta országsszerte szaporodnak a segélykérő állomások. komárom megyében most helyezték üzembe a tizenkettőt, pilismaróton. a falvak lakói mindenütt örömmel fogadják az újítást. a telefonok nagyon jó szolgálatot tesznek. a komáromi városi központba bekapcsolt hat falusi állomást 10-14 ízben veszik igénybe havonta. leggyakrabban szülőnők-höz hívják a mentőket.

a tapasztalatok alapján az idén újabb községeket kapcsolnak be komárom megyében a segélykérő hálózatba. /mti/

--

bb 17. öt testvér egy brigádban

a vid szf/sk-ju ká cz

1968. január 31.

a vas megyei állami építőipari vállalat kilenc tagu tetőfedő brigádját mindenütt megbecsülés veszi körül. jelenleg a szombathelyi cipőgyár raktárépítésén dolgozik a szocialista címmel háromszorosan kitüntetett kollektíva. kilenc tagjából öt testvérek. vezetőjük a legidősebb testvér: horváth józsef. tavaly már októberben teljesítették évi tervüket, s eddig még minden vállalatukat túlteljesítették. a brigádtagok az erkölcsi megbecsülésen túl, az anyagiakkal is elégedettek. keresetük évi átlagban meghaladja a havi 3000 forintot. /mti/

--

d

9.03/ju

g3f

-15-

bb 18. jutalmazták a középfoku iskolák legjobb honismereti szak-
kör vezetőit

i ms/tné-ju sr cz

1968. január 31.

a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi intézetének kezdeményezésére az akadémia a kisz központi bizottsága, a művelődésügyi minisztérium, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterium és a munkaügyi minisztérium elhatározta, hogy időről-időre megjutalmazza a középfoku iskolák legkiválóbb honismereti szakkör vezetőit. a jutalmakat az erre a célra alakított bizottság ítéli oda. ennek vezetőjéül benkő loránd akadémiai levelező tagot kérték fel. az első díj 3.000, a második 2.000. a harmadik 1.000 forint. a szakkör vezetők munkásságához, eredményeihez mértén többen is kaphatnak ugyanolyan fokozatu díjat.

a közép- és a szakmunkásképző iskolákban működő honismereti szakkörök jelentős szerepet töltenek be a szocialista hazafias nevelésben, a helytörténeti, munkásmozgalmi adatok felkutatásában, a gyorsan tűnő népi hagyományok megmentésében, néprajzi és nyelvjárási adatok feljegyzésében, földrajzi nevek gyűjtésében, tb. ez a gyűjtőmunka nevelőhatásán túl sokértékes adattal segíti az érdekelt tudományos intézmények munkáját is. a hozzáértő és lelkes tanárok munkájának elismeréséértől ennek a tevékenységnek további fellendülését várják.

a díjakat első ízben november 7-én osztják ki. /mti/

--

bb 19. semmelweis orvosi hét a nagy tudós születésének 150.
évfordulója tiszteletére

i ms/hné-ju sr cz

1968. január 31.

az idén lesz semmelweis ignác, az anyák megmentője születésének 150. évfordulója. a magyar orvostudományi társaságok és egyesületek szövetsége a jubiláris év orvostudományi eseményeinek jelentős részét a november 10-16-a között megrendezendő semmelweis orvosi hétre összpontosítja. ezen a héten 18 orvostudományi társaság, illetve egyesület 16 nagygyűlést, konferenciát, ankétot és más tanácskozást rendez, amelyen az orvostudomány legidősebb, fontos kérdései kerülnek napirendre. /mti/

--

9.02/szb

HC

-16-

93f

bb 20. kristóf mariska emlékére - száz dollár vietnamnak

i fe/gk szb sr

1968. január 31.

„üdvözlöm a magyar asszonyokat, elvtársi öleléssel a 88 éves ferri bácsi,, - így fejeződik be az a messziről jött kedves levél, amelyet e napokban kézbesített a posta erdei lászlónénak, a magyar nők országos tanácsa elnökének. feladója, latzkó ferenc, több mint egy félévszázaddal ezelőtt ragadott vándorbotot, hogy a messzi idegenben, amerikában keresse a megélhetést, amelyet szülőhazája akkor nem tudott számára biztosítani. a levél tanúsága szerint azonban nem szakadt el régi, szeretett otthonától. „a nők lapjában olvastam - hangzik a levél -, hogy a magyar nők milyen szép, humanista munkát végeznek. én is szeretnék segítő kezet nyújtani a vietnami háború áldozatainak. a levélhez százdolláros csekket csatolok, azzal a kéréssel, hogy drága feleségem - kristóf mariska - emlékére juttassák el a vietnami anyáknak.

ferri bácsi óhaja teljesült. erdei lászlóné gondoskodott róla, hogy az összeg eljusson a vietnami asszonyokhoz. /mti/

--

bb 21. délre telepített északi fákat „vallatnak,, sárvárott

a vdi-tf/gk szb ká

1968. január 31.

nemzetközi jelentőségű biológiai kísérletekhez kezdtek sárvárott az erdészeti tudományos intézet kutató állomásán: a tőlünk északra fekvő ndk-ból ide telepítettek egy hektár területre facsemetéket a legszebb ottani törzsfák egyedeiből. -abból indultak ki a szakemberek, hogy északi termőhelyekről délebbre, kedvezőbb éghajlati zónába kerülő mezőgazdasági növények - régi tapasztalat szerint - megsokszorozzák magtermelésüket. ugyanennek a biológiai elvnek az erdei növényekre is érvényes voltát akarják bebizonyítani a sárváriak. a magtermelés növelésének különleges jelentősége van az erdészetben, mivel az erdei magok ára meglehetősen magas, termelésük tehát kifizetődő. külföldi szakemberek is nagy érdeklődéssel figyelik a sárvári fejleményeket. /mti/

--

bb 22. hordozható klimaberendezés, koraszülött csecsemők szállítására

a vdi szf/sk szb ká

1968. január 31.

a hajdusági iparművekben elkészítették a koraszülött csecsemők szállítására alkalmas első klimaberendezést. mentőorvosok tapasztalatainak figyelembe vételével mérnökök és technikusok kollektívája, különböző üzemelemek dolgozóival együtt, társadalmi munkába állította elő a hordozható klimaberendezést. /folyt.köv./

9.07/szb

HC

-17-

94f

bb 22. /hordozható... 1. folyt./-szb

miután a koraszülött csecsemőknek megfelelő páratartalmu meleg levegőre van szükségük, a berendezést elektromos rendszerű vízmelegítő fűtőberendezéssel látták el. a mentőkocsi akkumulátorával tartják megfelelő hőfokon. a lemezből készült, műanyagborításu nyitható felső részű berendezést hőmérővel, szellőzővel és oxigénvezeték csatlakozóval szerelték fel.

a hajdusági iparművekben konstruált és gyártott hordozható klímaberendezést a debreceni mentőállomás próbálja ki. kellő tapasztalat után döntenek gyártásáról. /mti/

bb 23. báránynyelés tehéntejjel

vid tf/gk szb ká

1968. január 31.

hathetes koruktól laktinos tehéntejjel itatják a kisbáránnyokat a hortobágyi állami gazdaságban, az ország legnagyobb juhászatában, ahol tavaszig körülbelül huszezer „jóvevényel”, számolnak. kísérletképpen alkalmazták először tavaly az újfajta itatásos nevelést, rendkívül jó eredménnyel. a báránycák kedvezően fejlődtek, kevesebb juhtejre volt szükség, literenként 4 forintot takarítottak meg. a visszamaradt juhtejből sajtot készít a gazdaság. /mti/

bb 24. „ostyagyár”, nagykanizsán

vid szf/sk szb ká

1968. január 31.

a zala megyei sütdőipari vállalat többmillió forintos költséggel korszerű ostyagyárat építtetett nagykanizsán, az eddigi korszerűtlen kis műhely helyett. itt készül az ország fagylalttölcsér szükségletének 70 százaléka. a kereskedelmi szerek a múlt évi tapasztalatokon okulva folyamatosan rendelik a gyárból a fagylalttölcsért, hogy tölcsér-hiány miatt ne legyen fennakadás a fagylaltárusításban. a nagykanizsai ostyagyár ezenkívül orvosságos kapszulákat és tortalapot állít elő nagyobb mennyiségben. /mti/

9.12/szb

-18-

guf

bb 25. pályázat a jubiláló tiszaföldvári Lenin tsz történetének megírására

vid szf/sk-ju ká cz

1968. január 31.

a kiváló gazdaság címmel kitüntetett tiszaföldvári Lenin tsz az idén ünnepli alapításának 20. évfordulóját. a jubileumra a közös gazdaság vezetősége pályázatot hirdetett, a gazdaság két évtizedes történetének megírására. a tsz története jó téma a krónikásoknak. husz évvel ezelőtt mostoha körülmények között tette meg az első lépéseket és jelenleg az ország legjobb gazdaságai közé tartozik. hét és félezer holdas területén rekordterméseket ér el. a pályaműveket július 31-ig lehet benyújtani és a szövetkezet tagjaiból alakult bírálóbizottság október közepén hirdeti eredményt. a legjobb pályamunkát 10.000 forinttal jutalmazták. /mti/

bb 26. az alumínium felületvédelmének vizsgálata a veszprémi vegyipari egyetemen

a vid szf/hné-ju ká cz

1968. január 31.

nagyszabású kísérletsorozattal vizsgálták meg a veszprémi vegyipari egyetem radiokémiai tanszékének kutatói az alumínium mesterségesen kialakított védőrétegeket. a foszfát és a kromát-bevonatok ugya már széleskörűen elterjedtek az iparban, és eredményességüket senki sem vonja kétségbe, a szakemberek mégis úgy találták: tovább lehet tökéletesíteni a felületvédelmet. a kérdés az volt, milyen körülmények között alakul ki a legmegfelelőbb védőréteg és mit kell tenni a szakszerű felületvédelem érdekében. az egyetem radiokémikusai végül is az izotópok segítségével feleltek a kérdésre. a korrózió ellen használt vegyszerek közé kis mennyiségben izotópokat keverték és így szinte „láthatóvá”, tették a kialakuló bevonatot. így jóval könnyebb volt levonni a következtetéseket a védőréteg vastagságára, minőségére és egyéb szakmai jellemzőire vonatkozóan. olyan részletkérdésekben is dűlőre jutottak, mint például a védekezés időtartamának helyes megválasztása, vagy a kromát-, „fürdő”, hőmérsékletének helyes meghatározása.

az egyetem kísérleteiről zárójelentést készítenek. az eredményeket széles körben felhasználhatják majd az alumíniumot felhasználó üzemek. /mti/

9.37/ju

y

1025

-19-

bb 27. bukósisak helyett polieszter hullámlemez

a vid tf/tné-ju ká cz

1968. január 31.

Üvegszálás polieszter anyagu színes tetőfedő hullámlemezket, műanyag csöveket, különféle idomokat, törhetetlen hőálló tálcákat készítenek a hungária ktsz tatabányai részlegében, ahonnan korábban a motoroknak szállítottak műanyag-sisakokat az ország minden részébe. ez utóbbi termék iránt azonban megcsappant a kereslet - most már csak az új motortulajdonosok vásárolják - ezért álltak át olyan új termék gyártására, amelyek keresett cikkek az építetők meg a háziasszonyok körében. ígéretes vállalkozás az is, hogy az autók alvázat olyan vegyszerrel vonják be, amely huzamosabb ideig meggátolja a fémrészek korrozóját, az újszerű technológia „áldásában”, a tavasztól részesülhetnek az autótulajdonosok. /mti/

--

bb 28. kiskonfekció üzem csökkent munkaképességű szövőnők foglalkoztatására

a vid szf/tné-ju ká cz

1968. január 31.

a selyemipari vállalat mohácsi szövőgyárában régi probléma a csökkent munkaképességű dolgozók foglalkoztatása. számos szövőnő ugyanis egészségi okokból nem tudja ellátni a rendkívül nagy figyelmet, sok mozgást igénylő csoportos gépkezelést. a tanács és a gyár összefogásával az idén megoldják ezeknek a dolgozóknak a problémáját. a tanács eddig más célra használt helyiségeket bocsát a selyemgyár rendelkezésére. ezeket szociális, kulturális célra rendezik be, míg a felszabaduló épületrészben kis-konfekció üzemet rendeznek be. kezdetben 25-30 szövőnőnek teremtenek így kényelmes, csendes ülőmunkát. a kis-konfekció üzemből dolgozó asszonyok női kendőket és férfi nyakendőket szabnak-varrnak majd, a vállalatnál szőtt selymekből, úgy tervezik, később fejlesztik az üzemet és akkor a gyáron kívüli csökkent munkaképességű nők felvételére is sor kerül. /mti/

--

9.45/ju

1028

-20-

bb 29. jobb eredmények a programozott gyártásirányítással

b vid szf/sk-ju ká cz

1968. január 31.

a szegedi textilművek félmilliárd forintos rekonstrukciója alkalmával tíz ország legkorszerűbb textilipari gépeit szerelték fel, s a termelés irányítását is világszínvonalon szervezték meg. egy műszaki vezetőkből álló csoport azonban már ennél is tökéletesebb módszert, programozott gyártásirányítást dolgozott ki.

az új módszer bevezetése közben mintegy 800.000 a termeléssel, termelés-szervezéssel kapcsolatos adatot dolgoztak fel az új szövődében. az adatfeldolgozás kiterjedt az emberek tevékenységének, az 1320 automata szövőgép működésének minden mozzanatára. a munka „lefényképezése”, alapján óramű pontossággal meghatározták a műszaki hibák javításának rendjét, új módszer szerint specializálták a műszaki munkakörét a főmestertől a segédművezetőkig. korábban a rendszertelenség miatt a 45 művezető többsége gyakran maga is javította a gépeket. a jobb információszolgálat, az átcsoportosítás most lehetővé tette, hogy tényleges irányító, oktató és ellenőrző feladatot kapjanak. vég-eredményben 30 százalékkal kisebb látszámmal a szövőgépek határfokát, kihasználtságát 88-ról 92 százalékra növelték.

a mindezekből következő bérmegetakarítás, termelékenységi és minőségjavulás értéke meghaladja az évi 600.000 forintot. a megetakarított összeg egy részét béremelésre fordítják. /mti/

--

bb 30. erősödő nemzetközi kapcsolatok - vendégek öt világrészről - összefogás a béke, a társadalmi haladás minden igaz hívével

i di/hné-ju sr cz

1968. január 31.

az elmúlt négy évben tovább erősödtek a hazafias népfront és az országos béketanács nemzetközi kapcsolatai, - bizonyítják a népfront iv. kongresszusát megelőző számvetés adatai. a statisztikák tanúsága szerint jelenleg 18 ország tesvérmozgalmához, illetve szervezetéhez fűzik szorosabb, vagy lazább szálak a népfrontot, amely 1964 óta összesen tíz ország delegációját látta vendégül magyar földön. /folyt. köv./

9.50/ju

1028

-21-

bb 30. / erősödő nemzetközi ... 1. folyt. /-ju

meghívására bolíviai, bolgár, csehszlovák, finn, indiai, jugoszláv, kubai, lengyel, mongol, valamint ndk-beli közéleti személyiségek, politikusok látogattak hazánkba. számuk elérte 62-öt. a kapcsolatok programjában előtérbe került a gyakorlati munkát szolgáló vélemény- és tapasztalatcsere. a személyes találkozók, valamint a különböző helyekről kapott dokumentumok, kiadványok és információk legtöbbször jól hasznosították a népfrent országos szerveinek, illetve helyi bizottságainak mindennapi tevékenységében.

a hazafias népfrent képviselői - összesen 52-en - nyolc országot kerestek fel 1964-1968 között. elget tettek a bolgár, a csehszlovák, a finn, a jugoszláv, a kubai, a lengyel, a mongol és az ndk-beli testvér-mozgalom meghívásának. a bolgár hazafias arcvonallal, a csehszlovák nemzeti fronttal, a demokratikus németország nemzeti frontjával és a kubai forradalom védelmére alakult bizottsággal szerződésben rögzítették az együtt működés elveit és módszereit. ezzel egyidejűleg több kezdeményező lépéssel kerestek utat a kapitalista és a fejlődő országok népfrent-jellegű tömörüléseihez. ennek eredményeként tovább gazdagodtak a népfrent és a finn népi demokratikus unió kapcsolatai is, több olasz, illetve francia szervezettel is gyümölcsöző megbeszéléseket folytattak.

az országos béketanács meghívására a világ minden tájáról összesen 41 országból látogattak hazánkba a békeszerető emberek millióinak képviselői. ezenkívül 1966-ban, amikor budapesten tanácskozott a béke-világtanács elnöksége, s a magyar fővárosban tartották a nemzeti béke-mozgalmak titkárainak értekezletét, több mint 60 ország delegátusai érkeztek magyarországra. a látogatók, akik között összesen 18 nemzetközi Lenin-békedíjas is volt, őszinte érdeklődéssel ismerkedtek a magyar béke-mozgalom tevékenységével, népünk életével.

az országos béketanács küldöttei négy év alatt 19 országot kerestek fel és majdnem minden olyan jelentős nemzetközi kongresszuson, konferencián, tanácskozáson részt vettek, hallatták szavukat, ahol a béke megvédésének ügyéről tárgyaltak. egyebek között részt vettek a helsinki béke-világkongresszuson, a stockholmi nemzetközi vietnam konferencián, a belgrádi, a párizsi kelet-nyugat kerekasztal-konferencián, a dunai béke- és barátság hajóuton, továbbá a közel-keleti helyzettel foglalkozó delhi konferencián. /mti/

10.00/ju

10.00/ju

-. -

-22-

bb 31. neomycin hazai alapanyagokból

a vid szf/sk-ju ká cz

1968. január 31.

a debreceni biogal gyógyszergyár megkezdte az egyik leg-
natásosabb antibiotikum, a neomycin nagyüzemi előállítását. a
neomycin a nemzetközi piacon is keresett gyógyszer. hazánkban
eddig kisebb mennyiségben a chinoin gyógyszerárugyár állította elő,
import alapanyagokból. a gyógyszerkutató intézet kidolgozta
a neomycin előállítását hazai alapanyagokból, s az intézet sike-
res kísérletei után a debreceni gyár a napokban megkezdte a nagy-
üzemi gyártást.

az idén két tonna neomycint állítanak elő debrecenben.
az ipar nagyszegű devizát takarít meg a hazai alapanyagú an-
tibiotikummal. úgy tervezik, hogy a hazai gyógyszerárak ellá-
tása után exportálnak is a debreceni neomycinból. /mti/

-. -

bb 32. partőri szolgálat a balaton mentén

vid szf/sk-ju ká cz

1968. január 31.

a balatoni vízügyi igazgatóság a tó partvonalainak és köz-
vetlen környékének védelmére megszervezte a partőri szolgálatot.
a déli part teljes hosszában, az északi parton pedig tihany és
balatonakarattya között már rendszeresen tartanak őrszolgálatot.
a partőrök, mint hatósági személyek, ügyelnek a tóhoz közeli terü-
letek vízjogi rendelkezéseinek megtartására. a többi között
jelentik és megakadályozzák az engedély nélküli építkezéseket,
a homok és a murva bányászt, ügyelnek az ivó- és szennyviz-
vezetékek, továbbá a partvédművek épségére. a szolgálat tagjai
ezekben a napokban különösen figyelemmel kísérik a hatalmas jég-
tömeg ,, viselkedését,, a csuszamlások okozta károkat. /mti/

-. -

12.23/ju

-23-

12.23/ju

bb 33. időjárás-jelentés

1968. január 31.

1968. január 31.

a meteorológiai intézet jelentései január 31-én, szerdán

délben:

enyhe idő

európa-szerte változóan felhős, sokfelé esik az eső, észak-európában és a szovjetunió európai területeinek északi részein a hó. európa déli térségében sokfelé napközben sem oszlik fel a köd, a hőmérséklet általában az évszaknak megfelelő, vagy akár néhány fokkal magasabb.

hazánkban kedden változóan felhős, párás, helyenként ködös idő volt. néhány helyről jelentettek hószállingózást, illetve ködszítalást. az északraletti ködös helyeken napközben sem emelkedett a hőmérséklet 0-plusz 2 foknál magasabbra, máshol viszont plusz 5, plusz 8 fokos maximumok alakultak ki. ma hajnalban az ország területén szeszélyes eloszlásban plusz 3, és mínusz 8 fok között volt a hőmérséklet. az ország legmagyobb részén elolvadt a hó. a magas hegyeinken is erősen olvadt, mivel ott is 0 fok fölé emelkedett a hőmérséklet. ma délelőtti országsszerte változóan felhős, néhány helyen ködös idő volt, 11 órakor mínusz 2 és plusz 7 fok közötti hőmérsékletet mértek.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 3,8 fok volt, a sokévi átlagnál 4,6 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 771 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, szórvaosan előforduló esők, mérséklet, napközben kissé megélénkülő nyugati szél. hajnalban és reggel többfelé párásság, köd, enyhe idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában plusz 2-mínusz 2 fok között, a vastag hóval borított helyeken mínusz 5 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 3-plusz 8 fok között.

a duna vízállása budapestnél 275 cm. /mti/

12.55/ju

-24-

bb 35. négy és félmillió forint a mezővárosi tanács fejlesztési alapján

vid szf/sk-ju ká cz

1968. január 31.

négy és félmillió forintban állapították meg az 1968. évi fejlesztési alapot a mezővárosi városi tanács szerdai ülésén. több mint félmillió forinttal befejezik a nagykunság legszebb sportkombinációjának építését. a város sportszerető dolgozói ennek az évre negyedmillió forint értékű társadalmi munkát vállaltak a sportpálya kivitelezésénél. a tanács alapjából 36 új lakás építését kezdik meg. a két gátközi új városrészben további házhelyeket jelöltek ki és megkezdik a település villamosítását. folytatják a város vízmű. és csatornahálózatának bővítését, újabb két kilométer hosszú csatornát fektetnek le. /mti/

..-

bb 34. megkezdődött a tavaszi vetőmag-szállítás

1 cs/j-ju iecz

1968. január 31.

az országos magtermelő és ellátó vállalat 28 magtisztító telepén már a közelgő tavaszra készülnek. a legkorábbi vetésű növények megválnak tisztítását befejezték, és a fémzárolással és a kiszállítással is előbbre tartanak, mint az előző években. a korai borsófélék vetőmagvaiból már csaknem 400 vagonnyit küldtek el a megrendelő gazdaságoknak. a hűtőipar, a konzervipar és a szővért ez évi igényeit teljes mértékben a vállalat fedezi. a különböző zöldségmagvakból 500 vagonnyit szállítottak ki máris. lucernamagból az idén - sokévi szűkös készletgazdálkodás után - első ízben mennyiségileg és minőségileg minden igényt ki tudnak elégíteni. a jelenlegi lucernamag-bőség jó alkalmat ad a kiüregedő lucernások felújítására. a termelőüzemek egyúttal ellensúlyozhatják vele a vöröshere-vetésekben mutatkozó, aszály okozta veszteségeket.

/ folyt. köv./

13.10/ju

de

-25-

bb 34. / megkezdődött a ... 1. folyt. /-ju

ugyancsak bő készletek állnak rendelkezésre takarmánybor-
só-, tavaszi búkköny-, somkóró-, takarmányrépa-, mohar-, és kőte-
magból. a termelészövetkezetek a saját igényeikkel együtt a ház-
táji gazdaságok részére is megrendelhetik a szükséges magvakat.
a jó felkészülés módját ad arra, hogy a tavaszi vetésidő kez-
detéig minden gazdasági megfélemből teljes mértékben kielégít-
sék a termelőüzemek és a gáztáji gazdaságok igényeit.

gazdasági magvakból az országos magtermelés és ellá-
tó vállalat 1967-ben 3620 vagonnyit szállított külföldre.

már megkezdtek az idei szállítási kötelezettségek teljesi-
tését is : január végéig több mint hatmillió forint értékben
küldenek a külföldi megrendelőknek kitűnő minőségű szántóföldi
takarmány- és zöldségmagvakat, ennek több mint 50 százalékát nyug-
gati államokból rendelték. /mt1/
--

bb 37. műút a legelőn

vid szf/sk-ju ká cz

1968. január 31.

a budapest-záhony közötti 4-es számú főközlekedési ut kor-
szerűsítése során az útvonal több helyen kikerüli a nagyobb la-
kott területeket. elsőnek a karcagot kikerülő szakasz épült meg,
a napokban pedig ujfahértónál adták át a korszerűsített részt.
az új műút az ujfahértói legelőn halad át, megkerüli a falut
és úgy csatlakozik a 4-es főútvonalhoz. /mt1/
--

13.35/ju

de

-26-

bb 36. 183,9 millió forint pécs az évi fejlesztésre - hétszáz
lakás, számos szociális létesítmény a nyugati új városrészben

a vid szf/sk-ju ká cz

1968. január 31.

a pécsi városi tanács szerdán délelőtt tartotta az évi
első ülését. horváth lajos, a megyei jogú város tanácsának vb-
elnöke ismertette az új gazdaságirányítási rendszerre való
átterés helyi tanácsi feladatait és a végrehajtó bizottság ed-
digi intézkedéseit. a városfejlesztési beruházások összehangolá-
sára pécs-baranyai beruházási vállalatot alakítottak, a szak-
szervezetek megyei tanácsával pedig együttműködési szerződést
kötöttek a város dolgozóit közvetlenül érintő ügyek intézése-
re. az önállóbb gazdálkodás lehetőségeivel élve, szükség szerint
más szervezetet is létrehozna. így például a háziasszonyok segít-
ésének szándékával olyan piac- és csarnokfenntartó szervezetet
alakítanak, amelynek feladata lesz a város átelmezésének javi-
tása, közvetlen kapcsolat fenntartása a termelőkkel és értékesi-
tőkkel.

az 1968. évi költségvetést előterjesztő dr. német lajos
vb. elnökhelyettes bejelentette, hogy a fejlesztési alap össze-
sen 183,9 millió forint. hétszázhuszonnégy lakást adnak át az
idén, ebből 700 az új lakótelepűen, a nyugati városrészben épül
fel. ugyanitt befejezik egy 100 helyes óvoda, 40 személyes böl-
csőde és négy nagyobb üzlet építését, illetve elkezdik egy 24
tantermes iskola, új óvoda és bölcsőde, orvosi rendelő, gyógy-
szertár építését. az áthuzodó beruházások sorában 35 millió
forintos előirányzattal már épül az új rendelőintézet, továbbá
a vásárcsarnok, a nagyáruház és a sportcsarnok. nagyobb összege-
ket fordítanak pécs csatornázására, víz- és gázellátásának fej-
lesztésére is.

a tanácsülés a beszámolót és a költségvetést elfogadta.

/mt1/

--

14.05/ju

-27-

de

bb 38. kórházak, gimnáziumok, kenyérgyárak épülnek pest megyében - 349 millió forint fejlesztésre

a vid szf/sk-ju ká cz

1968. január 31.

Szerdán tárgyalta 1968. évi fejlesztési tervét és költségvetését pest megye tanácsa. a program főbb adatait nagy mil-lió, a végrehajtó bizottság elnökhelyettese ismertette. a megye idei fejlesztésére 349 millió forintot fordíthatnak. a beruházások során az idén 266 lakást adnak át a tulajdonosoknak. folytatják a váci és a céglédi kórház építését, megkezdik a nagy-kátal és a szentendrei rendelőintézet alapozását. folytatódik cegléd, szentendre, vác csatornázása, visegrádon pedig az idén kezdik meg a hálózat kiépítését. vácotti üzembehelyik a kenyérgyárat, a dunai átkelést önjáró komp könnyíti meg. idén készül el az érdi kenyérgyár terve. dunaharaszti, pillisvörösváron nyolc-nyolc tantermes gimnázium, vácotti zeneiskola, szentendren turistaszálló és étterem épül.

a tanácsülés részletes vita után elfogadta a megye fej-lesztési tervét és költségvetését. /mti/

--

bb 39. háziállatok körében is terjed a vesztség veszprém megyében

a vid szf/sk-ju ká cz

1968. január 31.

a veszprém megyében elhullott vagy kiirtott rókok agyá-nak laboratóriumi vizsgálataiból kiderült, hogy az állatok 70-75 százaléka veszett volt. a megyei köjál, az állategészség-ügyi szolgálat és a tanácsok minden szükséges intézkedést meg-tettek: ebzárlatot rendeltek el, falragaszokon, hirdetőmenyeken figyelmeztetik a lakosságot a veszélyre. ennek ellenére több eset-ben is csak a véletlenül mulott, hogy nem történt szerencsét-lenség egyesek felelőtlensége miatt. a véletlennek köszönhető, hogy sikerült időben megtalálni és védőtásban részesíteni azt a két embert, aki három elhullott róka nyuzott meg. / folyt. köv. /

14.20/ju

ll

-28-

bb 39. / háziállatok ... 1. folyt. /-ju

mint utolag kiderült, az állatok veszettek voltak, nemcsak ő-ket, hanem családjukat és környezetüket is gondozásba vették. veszprémben most azon fáradoznak, hogy megtalálják egy, a sin-térek által befogott és időközben vesztség miatt kiirtott far-maskutya tulajdonosát.

a legveszélyesebb terület a megyében a veszprémi és a zirci járás. megfigyelték, hogy a rókok vesztségére jellemző látszólagos szelidség egyes esetekben már agresszív, támadó magatartásba ment át. a veszett rókok szaporodása követke-zében a háziállatok körében is terjed a betegség: több kutyát és macskát kellett kiirtani a jellegzetes tünetek miatt. /mti/

--

bb 40. a megyei nőtanácsok titkárainak országos értekezlete

k vt/j-ju sr cz

1968. január 31.

a magyar nők országos tanácsának székházában január 30-án és 31-én értekezleten vettek részt a megyei nőtanácsok tit-kárai. az első napon meghallgatták ortutay zsuzsának, az országos nőtanács titkárainak tájékoztatóját a szülői munkaközösségek ed-digi tevékenységének vizsgálatával kapcsolatos tennivalókról. ezt követően a nemzetközi nőnap előkészítésével összefüggő fel-adatokat ismertették a résztvevőkkel.

a második napon, szerdán bartolák mihály, a szövetség el-nökhelyettese tartott előadást „ a szövetség helye és szerepe az új gazdasági mechanizmusban„ címmel. /mti/

--

14.25/ju

de

-29-

bb. 41. termel az első nagymélységű földgázkut dél-zelában

o vid-szf/su/gö/gy/cz

1968. január 31.

a régi délzalai olajmezőben néhány évvel ezelőtt megkezdett nagymélységű szénhidrogénkutatás eredményeképpen a b-2-es furási ponton lemélyített kut ipari értékű, nagy katóriájú, jól égő földgázt ad. a 4 267 méter mélységű gázkutat szerdán megnyitották. a gáz bázakerettyén át a déldunántuli földgáz-távvezetékrendszerrel táplálják.

a nagymélységű szénhidrogén-kutatás eredményeként elsőként üzembehelyezett gázkutat egyelőre kísérleti jelleggel napi 15 000 - 20 000 köbméteres termeléssel működtek. később, megfelelő termelési adatok birtokában döntenek arról, milyen mértékben csapolják meg a még ismeretlen kiterjedésű, nagy mélységben elhelyezkedő földgázmezőt./mti/

übb. 42. czinege Lajos látogatása a gödöllői gépgyárban

vid-szf/gö/ká/gy/cz

1968. január 31.

czinege Lajos, vezérezredes, az mszmp politikai bizottságának póttagja, honvédelmi miniszter szerdán a gödöllői gépgyárba látogatott. utjára elkísérte cservenka ferencné, a pest megyei pártbizottság első titkára. a vendégeket a gyár gazdasági, párt- és szakszervezeti vezetői fogadták. az üzem munkájáról, feladatairól horváth károly igazgató adott tájékoztatást, majd a vendégek megtekintették az üzemrészeket./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 10. sz. hírünk / újraértékelik.... / címében a szám helyesen:

ujraértékelik az 500 milliárd forintos

/mti/

15.30/gy

- 30 -

Rly

bb. 43. az onkológiai intézet pénztárát akarták kifosztani - a legfelsőbb bíróság ítélete

t bc/j/sr/gy/cz

1968. január 31.

a legfelsőbb bíróság ítéletet hirdetett orgona dezső, 33 éves gépkocsivezető és büntársai sorozatos bűncselekményei ügyében.

orgona dezső, valamint lukács lászló 31 éves és pénzes gyula, 28 éves betegszállítók ki akarták fosztani az országos onkológiai intézet pénztárát, ahol a fizetésre elkészítve 450 000 forint volt. a bűnfizetést megelőző napon, este benatoltak az épületbe, azonban tervük végrehajtásában megzavarták őket, ezért elmenekültek.

orgona korábban megismerkedett reinhardt istván, 19 éves szállítómunkással, majd további büntársak beszerzésével sok gépkocsit feltörték, jogtalanul használtak, illetve kifosztottak. egy taxit el akartak rabolni, hogy a kocsit egy vendéglő bevételének „megszerzésekor”, használhassák. szándékuk azonban megfiúsult a taxi vezetőjének lélekjelenlétén. újpesten egy italbolt vezetőjét ütötték le, amikor a bevétellel a postára igyekezett, de a pénzt nem tudták elvenni, mert a megtámadott segítségért kiáltott. a vakok intézete közelében egy világtalan ember kezéből kivettek egy zsebrádiót, s elfu-
tottak.

a legfelsőbb bíróság orgona dezsőt, lukács lászlót és pénzes gyulát tíz-tíz évi, reinhardt istvánt három évi szabadságvesztésre ítélte./mti/

bb. 44. hatmilliárdos beruházás költség- és határidőtúllépés nélkül - tájékoztató a közuti járműprogramról

t sl/tr/le/gy/cz

1968. január 31.

gergely jános a kgm beruházási főosztályának vezetője szerdán a magyar sajtó házában tájékoztatta az újságírókat a közuti járműgyártás programjának helyzetéről.

elmondta, hogy autó- és traktorgyáraink, továbbá a hozzájuk kapcsolódó üzemek fejlesztésének nagyszabású programja 1966-ban kezdődött és 1970 elején fejeződik be. a több mint hatmilliárd forintos beruházás a késedelmes kezdet ellenére a tervezett ütemben halad, határidőre befejeződik, és a költségelőirányzatokat sem lépik túl.

/Votyt. köv./

15.35/99

- 34 -

114

bb. 44. /hatmilliárdos... 1. folyt./ gy

összesen 23 nagy beruházásról van szó, amire eddig 2,2 milliárd forintot költöttek. a program legfontosabb szakasza 1968-ra esik, az idén hárommilliárd forintot fordítanak közúti járműgyáraink fejlesztésére. jóllehet a beruházások csak 1970-ben kezdődnek be, az érintett gyárak termelése már az idén lényegesen növekszik. az ikarus gyár például 1 200-zal több autóbusszt készít, mint tavaly, a magyar vagon- és gépgyárban külföldi licenc alapján az idén már nagyteljesítményű motorokat gyártanak, ezenkívül sorozatban készülnek az ugynevezett motorok is. 1970-ben a gépipar termelésének körülbelül 25 százalékát már a közúti járműipar adja.

a program kidolgozása előtt széleskörű piackutatást végeztek, s biztosra vehető, hogy közúti járműveinket gazdaságosan tudjuk értékesíteni. az ikarus 1970-ben 7 000 autóbusszt gyárt, ebből négyezret a szovjetunió már lekötött. az előzetes tárgyalások szerint a szovjetunió 1970 után évente akár 7 000 autóbusszt is kész megvásárolni magyarországtól.

a közúti járműipar nyugati piacokra is szállíthat, mindenekelőtt Európán kívüli országokba, ennek természetesen egyik fő feltétele, hogy megfelelő szervizről gondoskodjunk. egész sor nyugati céggel megállapodás történt arról, hogy a nyugatra szállított járműveket az ő szervizük látja el. szükség esetén különleges megoldásokra is hajlandó a magyar ipar. például arra, hogy bizonyos járművekbe nyugati gyártmányú motorokat, vagy egyéb alkatrészeket építenek, hogy a nyugati cégek szervizeiben ne okozzon gondot a motor, vagy alkatrészjavítás, csere.

a legszorosabb kapcsolatok természetesen a szocialista országokkal épültek ki. ennek egyik fontos célja, hogy ne kelljen olyan járműipari alkatrészeket gyártani, amire már másutt berendezkedtek. a baráti országoktól vásároljuk az adagoló szivattyúkat, a csuszócsapágyakat, az első tengelyeket, míg például a hátsó hidakból mi annyit gyártunk, hogy a szovjetunióknak és Lengyelországnak is tudunk szállítani. ez az együttműködés lényegesen növeli a magyar járműipar gazdaságosságát. a program központi terv alapján készült és annak megfelelően is valósul meg, ennek ellenére az új mechanizmus elvei is érvényesülnek.

/folyt. köv./

15.55/gy

- 32 -

bb. 44. /hatmilliárdos... 2. folyt./ gy

a magyar vagon- és gépgyár - saját kezdeményezései alapján - gyorsabban fejlődik a tervezettnél, s ezt a központi szervek szívesen veszik tudomásul, s támogatják is törekvésében. előfordulhat, hogy a járműipar valamelyik üzeme a fejlesztés elérése sem tud a jövőben versenyképes árut gyártani. a gyárak vezetőinek felkészültségén mulik, hogy minden eshetőségre felkészüljenek, s a rosszul mező termékekről viszonylag gyorsan gazdaságos cikkekre tudjanak átállni. ehhez mindenestre nagy segítséget nyújtanak a beruházások, a korszerű gépi felszerelések./mti/

--

bb. 47. országos almatermesztési tanácskozás nyíregyházán

vid-tf/gk/ká/gy/cz

1968. január 31.

országos almatermesztési tanácskozást tartottak szerdán nyíregyházán. a tanácskozáson részt vett szirmai jeno, az mszmp központi bizottságának tagja, a szövosz elnöke, patay jános, a központi bizottság alosztályvezetője, kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, orosz ferenc, a szabolcs megyei pártbizottság első titkára.

dr. fekszi istván, a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke előadásában - a többi között - elmondta, hogy az elmúlt év végéig a megye gyümölcsös területe 61 000 holdra növekedett. több év óta tartó tervszerű telepítési program eredményeként a gyenge minőségű homokos talajokon ma már 46 000 holdon termelik az almát, ez az ország almatermő területének 47 százalékát jelenti. jóllehet az új telepítéseknek még csak egy része fordult termőre, - 1967-ben a nyírségi gyümölcsösökből 25 000 vagon almát szüreteltek. számítások szerint a termés 1973-ra eléri az évi 45 000 vagont. sürgős teendő tehát, hogy mihamarabb kellő kapacitású hűtő-tároló teret építsenek, szükség van emellett többszáz szedőállványra, anyagmozgató és szállító eszközökre, többtízezer ládára./mti/

--

16.20/gy

W

- 33 -

bb. 45. eltemették sipkay barnát

vid tf/gk/il/cz

1968. január 31.

mély részvétellel kísérték utolsó útjára szerdán nyíregyházán sipkay barna józsef attila-díjas író, újságíró, a kelet-magyarország szerkesztőségének 40 éves korában elhunyt munkatársát.

a munkatársak nevében csikós balázs, a kelet-magyarország szerkesztőségi pártalapszervezetének titkára, az írószövetség részéről vég Antal író, a magvető könyvtadó képviselőjében kajtán endre főszerkesztő vett búcsút az elhunytól./mti/

bb. 46. hegesztés francia módra - szakmai bemutató felsőbagodon

a vid szf/sk/ká/il/cz

1968. január 31.

a grenoblei ugene carbone cég képviselői szerdán hegesztési bemutatót tartottak a zala megyei mezőgazdasági gépjavitó vállalat felsőbagodi üzemében. a bemutatón a dunántúli mezőgazdasági gépjavitó vállalatának, állami gazdaságainak és több termelőszövetkezetének gépészeti szakemberei, valamint néhány kereskedelmi vállalat képviselői vettek részt. a francia cég olyan hegesztőpálcákat, illetve elektródákat és hegesztési eljárásokat mutatott be, amelyekkel a mezőgazdasági munkagépek, ekék, tárcsák, s más gépek élettartama, hatásfoka jelentősen növelhető. a stelugine elnevezésű, nyomelemeket is tartalmazó, különféle ötvözetekből álló hegesztő-anyaggal például olyan kopásálló réteget lehet felhordani az ekevasra, ami négy-ötszörösére növeli az élettartósságot. az elektromos iv, vagy lánghegesztéssel felhordott kopásálló réteg rozsdamentes./mti/

bb. 48. ismét ölt a szénmonoxid

i bc/gk/sr/il/cz

1968. január 31.

sukoró községben huszár jános, 76 éves nyugdíjas olyan súlyos mérgezést szenvedett a vaskályhából kiáradó szénmonoxidtól, hogy meghalt. az ügyben rendőrségi vizsgálat indult./mti/

16.25/11

1204

bb. 49. átadták rendeltetésének a margitszigeti nagyszállót - szombaton nyitóbál

t kf/kf/ie/il/cz

1968. január 31.

több mint két évig tartó munka után elkészült a margitszigeti nagyszálló. mint ismeretes, a korszerűsítés kezdetén a szálló hallja a bauxitbetonos építkezési mód miatt beomlott, ezért az összes bauxitbeton szerkezetet kicserélték, a szállót teljesen újjáépítették.

a szálloda nemcsak szebb és korszerűbb lett, hanem bővült is. a 160 szobás, 260. ágyas hotelben gyógyszálló részt is berendeztek. a szobákat különböző színű tapétával burkolták. új modern és intarziás koloniat butorokkal rendezték be, s úgy alakították ki, hogy többszobás lakosztályok is nyithatók belőlük. új konyha 300 személyes étterem, drink bár épült, két különtermet, televízió szobát kapott a szálló, s nagyobb lett a hall, ahol a konsumturistnak egész „üzletsora” van. az újjáépítés során gáztűzésre állították át a szállót. május 1-ig átalakítják a kerthelyiséget is.

a budapest legszebb szállóját a grand hotel szerdán délután rózsza miklós, a hungária szálloda és étterem vállalat vezérigazgatója ünnepélyesen adta át rendeltetésének, s mutatta be a vendégeknek. ott volt a megnyitón szurdi istván belkereskedelmi miniszter is.

az újjáépített nagyszálló pénteken reggel fogadja a vendégeket, akik a szálló valamennyi szobáját már lefoglalták. szombaton sor kerül az első nyilvános eseményre a 350 személyes nagyszabású „nyitóbál”, -ra./mti/

bb. 50. mezőgazdasági küldöttség utazott csehszlovákiába

i hén/ie/il/la

1968. január 31.

a csehszlovák egységes földművelési szövetkezetek 8. kongresszusára dr. soós gábor mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes vezetésével szerdán küldöttség utazott prágába./mti/

16.45/11

- 35 -

1204

bb. 51. „saját lábukon,, elindultak moszkvából a budapesti metro-kocsik

i hbj/gg/ie/11/La

1968. január 31.

a földalatti vasutvállalat szerdán értesítést kapott, hogy moszkvából elindították budapestre azt a négy metró motorkocsit, amelyet még az idén kipróbálnak a metró fehér ut-baross tér közötti szakaszán. a kocsik február első napjaiban futnak be csapra, ott a széles nyomtávú futóműveket normál nyomtávúra cserélik ki, és előre láthatólag február 10-15 körül a motorkocsik „saját lábukon,, - tehát nem vagonba szállítva, hanem vasúti pályán futva - érkeznek budapestre. a tervek szerint a motorkocsik százezer kilométer próbautat tesznek meg és az itt szerzett tapasztalatok alapján lát hozzá a szovjet ipar a budapesti metro motorkocsik sorozatgyártásához./mti/

bb. 52. kilencvennyolc tervet dolgozott ki hajdu-bihar megyében a népfront műszaki akció bizottsága

vid szf/tné/ká/11/La

1968. január 31.

a hazafias népfront hajdu-bihar megyei elnökségének szerdán debrecenben tartott ülésén ismertették a népfront bizottságok négyesztendő munkáját. többek között elmondták, hogy a bizottságok mellett széles aktivistahálózat épült ki. a megyei tanács végrehajtó bizottsága és a népfront megyei elnöksége együttesen dolgozta ki a községfejlesztési irányelveket, figyelembe véve a lakosság javaslatait. az utóbbi négy évben majdnem 120 millió forint volt a lakosság közhasznú társadalmi munkájának értéke. a népfront megyei elnöksége mellett műszaki értelmiségiekből akcióközösség alakult. a műszaki akcióbizottság segítséget nyújtott helybeli feladatok megvalósításához különböző tanulmányterveket, dokumentációkat készített. négy esztendő alatt 98 tervet dolgoztak ki társadalmi munkában./mti/

bb. 53. négyszázötven millió forint értékű, két éves külkereskedelmi szerződést írt alá a labor műszeripari művek és a metrimpex

a vid szf/tné/11/La

1968. január 31.

az ország egyik legnagyobb műszeripari üzeme, az esztergomi labor műszeripari művek és a metrimpex külkereskedelmi vállalat együttműködési szerződést kötött.

/folyt.köv./
17.24/11

- 36 -

bb. 53./ négyszázötven ..folyt/ 11

a szerződést a labor műszeripari művek részéről Lehner Károly vezérigazgató, a metrimpex részéről pedig Herkner Ottó vezérigazgató írta alá szerdán esztergomban. az ünnepélyes aktuson jelen volt Fischer Imre a magyar műszeripari egyesülés elnöke is.

a szerződés két évre szól. a két év alatt a labor műszeripari művek mintegy 450 millió forint értékű árut exportál. ez a metrimpex idei forgalmának 20 százaléka. ezenkívül az esztergomi vállalat jelentős mennyiségű terméket értékesít külföldön a medicor művek közvetítésével is.

most, amikor a szerződés szerint a metrimpex már nem megrendelője, hanem bizományos a gyárnak, a külkereskedelmi vállalat az egyedi műszerekből hat, a komplett laboratóriumokból négy százalékos bizományos díjat kap. a terven felüli devizahozamon egyenlő arányban osztoznak. az újfajta együttműködés biztató kezdetét jelenti, hogy az esztergomi vállalat idei exporttermelésének már 80 százalékát lekötötték.

a szerződés értelmében a termelő és a külkereskedelmi vállalat a további piacutatót és a propaganda munkát közösen végzi, a tennivalókat legalább negyedévenként a közös igazgatói tanács vitatja meg. a kétéves szerződésben eddig 2,5 millió dollár értékű tőkés export szállítást vállaltak./mti/

bb. 54. palócz László köszöntése

k ol/hné/11/La

1968. január 31.

a kollégák és a dalszínház vezetői szerdán az operaházban bensőséges háziünnepségen köszöntötték palócz László operanékest művészi pályafutásának 25. évfordulója alkalmából./mti/

17.33/11

- 37 -

KE

KE

bb. 55. jól vizsgázott a január: kéthetes „igazi” tél után két hét enyhesség - jó folytatást ígér a február első fele is

1 cs/tr/le/gy/La

1968. január 31.

a legszigorubb téli hónapunkat, a bucsuzó januárt dr. berkes zoltán, a meteorológiai intézet osztályvezetője tette mérlegre: megállapította, hogy a szélsőségek kiegyenlítődték, a hónap középhőmérséklete elérte a sokévi átlag szintjét. az első két hét négy fokos melegebbé zárt, s budapestben mínusz 15 fokos rekordhideget, az északkeleti tájakon pedig mínusz 28 fokot is mértek, a hónap második fele viszont 4 fokos melegebbé lett hozott. a tartós nyugati szelek nyomán csaknem mindenütt elolvadt a hó, a hőmérők higanyszála gyakran emelkedett plusz 10 fokig, sőt 15-én és 16-án az ország északnyugati megyéiben többhelyütt plusz 11-12 fokot mértek. budapestben 17-én jegyezték fel a januári csúcst jelentő plusz 10 fokot. utoljára 1938 januárja hozott az idejéhez hasonló éles hőmérsékleti ellentétet.

a legutóbbi jelentések szerint szubtrópusi levegő érkezett közép-európa fölé másfél-két kilométer magasságban, a talajszinten azonban még sokhelyütt megvan a hideg légpárna: szerdán reggel debrecenből mínusz 5, borsod megye több állomásáról mínusz 7, szentgotthárdról mínusz 8 fokot jeleztek a megfigyelők. a fővárosban már csak plusz 3 fokig hűlt le a talajközeli levegő.

a távlati előrejelzés ugyancsak biztató. a február szinte tavaszias enyhe napokkal köszönt be, a napi maximumok ország-szerte elérik a plusz 10 fokot. nagyobb visszaeséstől egyelőre nem kell tartani. a tél legnehezebb szakaszán túljutottunk, de még korai lenne a telet elparentálni. hozhat az idei február is - főleg a második felében - kellemetlen meglepetéseket. ahogy például 1948-ban rendkívül enyhe volt a január, és kellemes a február első fele is, aztán - egyenlítésül - 15 napos „igazi”, tél következett./mti/

--

17.50/gy

- 38 -

WV

bb. 56. az elnöki tanács

1/zs/gy/La

1968. január 31.

dr. szabó károly rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet kanzániai megbízatásának érintetlenül hagyásával a magyar népköztársaság nagyköveteként akkreditálta a szomáli köztársaságba - dar es-salaami székhellyel./mti/

bb. 57. a szovjet delegáció szurdi istvánnál

gk/le/gy/La

1968. január 31.

szurdi istván belkereskedelmi miniszter szerdán fogadta a p.d. kondrasov szovjet kereskedelemügyi miniszterhelyettes által vezetett delegációt. megvitatták a magyar-szovjet választékcserével kapcsolatos kérdéseket, és hasznos eszmecserét folytattak a két ország belkereskedelmének együttműködéséről./mti/

bb. 58. rudnay gyula emlékest

t pr/tné/gy/La

1968. január 31.

tizenegy évvel ezelőtt hunyt el rudnay gyula, kossuth-dijas festő és grafikus, a magyar kritikai realizmus jelentős alakja. az évforduló alkalmából szerdán a 11. kerületi hazafias népfront karinthy frigyos uti klubhelyiségében emlékestet tartottak, soós klára művészettörténész beszélt rudnay életútjáról, a művészettörténetben elfoglalt helyéről. ismertette a pályakezdés éveit, a müncheni, párizsi, nagybányai tanulmányutakat, emlékeztetett nagy sikert aratott ernst muzeumbeli kiállításaira, s megemlítette, hogy mélytónusu, közvetlen erejű karakter figurái, mozgalmos tömegképei jóformán iskolát teremtettek a magyar pikturában. elmondta, hogy rudnay pedagógiai vonatkozásban is kamatoztatta művészetét: hosszú ideig tanára volt a képzőművészeti főiskolának. a tanítványok nevében vén emil festőművész emlékezett a mesterre.

az emlékestet érdekes kamarakiállítással kötötték egybe: a klubban felsorakoztatták rudnay több ismert alkotását, köztük a falusi ház, a pihenő katona és a lovasok című képet./mti/

18.45/gy

- 39 -

bb. 59. ülést tartott az akadémia

t ms/gk/sr/il/la

1968. január 31.

a magyar tudományos akadémia szerdán ülést tartott, amelyen az akadémia rendes és levelező tagjain kívül a tudományos intézetek számos vezetője és munkatársa is részt vett. az ülésen péter jános külügyminiszter tartott nagy figyelmet keltő előadást „a magyar külpolitika és a nemzetközi helyzet néhány időszerű kérdése”, címmel. az előadásához bográr józsef levelező tag és szabó imre akadémikus szolt hozzá, korreferensként. a megjelentek nevében rusznayk istván elnök mondott köszönetet az előadónak és a hozzászólóknak./mti/

bb. 60. magyar - tunéziai együttműködési egyezményt irtak alá

t ms/gk/sr/il/la

1968. január 31.

szerdán dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter társaságában fogadta dr. hedi khefasa közegészségügyi minisztert, a tunéziai köztársaság hazánkban tartózkodó egészségügyi küldöttségének vezetőjét.

dr. hedi khefasa ez után egészségügyi intézményeket látogatott meg, járt a budafoki szakorvosi rendelőintézetben, s megtekintette a medicor bemutatótermét.

délután az egészségügyi minisztériumban dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter és dr. hedi khefasa, a tunéziai köztársaság közegészségügyi minisztere aláírta a magyar népköztársaság és a tunéziai köztársaság öt éves egészségügyi együttműködési egyezményét. az ünnepélyes aláíráson jelen volt szarka károly külügyminiszterhelyettes, dr. tóth béla egészségügyi miniszterhelyettes és a minisztérium több vezető munkatársa.

az aláírás után dr. szabó zoltán és dr. hedi khefasa rövid beszédben méltatta az egyezmény jelentőségét, majd az egészségügyi miniszter fogadást adott a tunéziai küldöttség tiszteletére.

x x x

dr. hedi khefasa nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának.

/folyt.köv./
19.15/il

- 40 -

bb. 60. / magyar-tunéziai ... folyt/ il

- magyarországi látogatásunkkal dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter ur múlt évi tunéziai látogatását viszonzottuk. nem mulaszthatom el, hogy köszönetet mondjak azért a megértésért és kezdeményezésért, amely a most aláírt egyezmény megkötéséhez vezetett. számunkra igen jelentős, hogy az egyezmény nyomán, reméljük, egyre szélesedő kapcsolatot tarthatunk magyarországgal egészségügyével. néhány napos látogatásom alkalmával is meggyőződhettem, hogy itt az egészségügy valóban jó kezekben van és magyarországgal orvosellátottság szempontjából hazánknál lényegesen kedvezőbb helyzetet mondhat magának. sokat várok az egyezményben előirányzott tapasztalat- és szakembercserétől. úgy gondolom, hogy a meginduló egészségügyi együttműködésnek gazdasági kihatásai is lesznek. hogy egyebet ne említsek, a magyar orvosi műszerek és különösen a gyógyszeripar kiváló termékei érdekelnék bennünket. azt is reméljük, hogy a tunéziai gyógyszergyártás megindításához, illetve felfejlesztéséhez magyar szakemberek segítséget nyújthatnak./mti/

bb. 61. franciaországi műszaki ösztöndíjasok diplomakiosztó ünnepsége

tné/il/la

1968. január 31.

raymond gastambide, a francia köztársaság budapesti nagykövete szerdán az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ helyiségeiben ünnepélyes keretek között kiosztotta az elmúlt években franciaországban tanulmányokat folytatott magyar műszaki ösztöndíjasok diplomáit. a nagykövet beszédében méltatta a magyar-francia tudományos műszaki együttműködés területén eddig elért eredményeket. a diplomakiosztás alkalmából budapestre érkezett az astef /francia ösztöndíjas tanulmányokat szervező intézet/ képviselőjében aimery de feydeau.

az ünnepségen megjelent sebestyén jános, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökhelyettese, kallós ödön, a magyar kereskedelmi kamara elnöke és a magyar tudományos élet számos képviselője./ mti/

bb. 62. időjárásjelentés

tné/il/la

1968. január 31.

a meteorológiai intézet jelenti este 19 órakor:

enyhe idő

várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, szórva-nyosan előforduló eső. mérsékelt, időnkint kissé megélénkülő nyugati szél, reggel többfelé párásság, köd, enyhe idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön plusz 3, plusz 8 fok között./mti/

19.25/il

- 41 -

bb. 63. pullai árpád látogatása veszprémben

vid tf/tné/il/ká/la

1968. január 31.

pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára szerdán veszprémben látogatott, ahol pap jános, a veszprém megyei pártbizottság első titkára fogadta. délelőtti pullai árpád részt vett és felszólalt a megyei pártbizottság ülésén, délután pedig megyei pártaktivákkal tanácskozott./mti/

..

bb. 64. brutyó jános az érsekvadkerti magyar-csehszlovák barátság tsz zárszámadó közgyűlésén - együtt ünnepelt az érsekvadkerti és a csehszlovák testvérszövetkezet

b vid-tf/tné/ká/gy/la

1968. január 31.

szerdán tartotta zárszámadó közgyűlését az ipolyvölgye legnagyobb közös gazdasága, a csaknem hétezer holdon gazdálkodó, nyolcszáz tagu érsekvadkerti magyar-csehszlovák barátság termelőszövetkezet. az esemény a községben egyben a magyar-csehszlovák barátság hagyományos ünnepét is jelentette. vendége volt a szövetkezet tagságának brutyó jános, az mszmp központi ellenőrző bizottságának elnöke, nógrád megye országgyűlési képviselője, szóó béla, a nógrád megyei pártbizottság titkára, géczy jános, a nógrád megyei tanács elnöke. megjelent jozef chaboda, a budapesti csehszlovák nagykövetség első titkára, a nagykövetség több vezető munkatársa, s eljöttek a közgyűlésre a testvérgazdaság képviselői a dél - szlovákiai ipolska-sokolci csehszlovák-magyar barátság szövetkezetből. ott voltak a lévai nemzeti bizottság, valamint a szlovák kommunista párt lévai járási bizottságának képviselői is jozef urbánnak, a járási pártbizottság első titkárának vezetésével.

tóth istván, a szövetkezet elnöke mondta el a közös gazdaság vezetőségének beszámolóját, amelyből a többi között kitént, hogy biztonsági tartalék-alapjuk megközelíti a négymillió forintot, s így az idén már egyetlen forint nitelt sem kell igénybevenniük.

/folyt. köv./

20.25/gy

- 42 -

bb. 64. / brutyó jános.... 1. folyt./ gy

a közgyűlésen - a beszámoló megvitatása után - a szlovák testvérszövetkezet és a csehszlovák kommunista párt üdvözlét tolmácsolta a tagságnak a csehszlovák vendégek. felszólalt brutyó jános is, aki kádár jánosnak az mszmp központi bizottsága első titkárának személyes üzenetét tolmácsolta a legeredményesebben gazdálkodó nógrád megyei tsz tagságának. a közgyűlés után ünnepi hangversenyre került sor csehszlovák vendégművészek közreműködésével./mti/

..

bb. 65. gáspár sándor a szécsényi 2. rákóczi ferenc tsz zárszámadó közgyűlésén

a vid tf/tné/ká/il/la

1968. január 31.

gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára - jedlicska gyulával, a nógrád megyei pártbizottság első titkárával és nádasdi andrással, a szakszervezetek nógrád megyei tanácsának vezető titkárával együtt - részt vett a szécsényi 2. rákóczi ferenc termelőszövetkezet szerdán tartott zárszámadó közgyűlésén. megjelent az eseményen pothornik józsef, az mszmp központi bizottságának tagja, hankó jános, a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese.

sümegei jános tsz elnök mondta el a vezetőség beszámolóját, felszólalt a közgyűlésen gáspár sándor is, tolmácsolta az mszmp központi bizottságának üdvözlét a közös gazdaság dolgozóinak. a szövetkezet vezetőinek társaságában gáspár sándor - az ugyancsak vendégül érkezett brutyó jánossal, az mszmp központi ellenőrző bizottságának elnökével együtt - este megvitogatta a tsz bencurfalvi üzemegységének dolgozóit, majd a vendégek és a vendéglátók felkeresték műtermében a betegségből felépült idős szabó istván kossuth díjas szobrászművészt./mti/

..

20.30/gy

- 43 -

VEGE

bb. 63. pullai árpád látogatása veszprémben

vid tf/tné/il/ká/la

1968. január 31.

pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára szerdán veszprémben látogatott, ahol pap jános, a veszprém megyei pártbizottság első titkára fogadta. délelőtti pullai árpád részt vett és felszólalt a megyei pártbizottság ülésén, délután pedig megyei pártaktivákkal tanácskozott./mti/

bb. 64. brutyó jános az érsekvadkerti magyar-csehszlovák barátság tsz zárszámadó közgyűlésén - együtt ünnepelt az érsekvadkerti és a csehszlovák testvérszövetkezet

b vid-tf/tné/ká/gy/la

1968. január 31.

szerdán tartotta zárszámadó közgyűlését az ipolyvölgye legnagyobb közös gazdasága, a csaknem hétezer holdon gazdálkodó, nyolcszáz tagu érsekvadkerti magyar-csehszlovák barátság termelőség-szövetkezet. az esemény a községben egyben a magyar-csehszlovák barátság hagyományos ünnepét is jelentette. vendége volt a szövetkezet tagságának brutyó jános, az mszmp központi ellenőrző bizottságának elnöke, nógrád megye országgyűlési képviselője, szóó béla, a nógrád megyei pártbizottság titkára, géczy jános, a nógrád megyei tanács elnöke. megjelent jozef chaboda, a budapesti csehszlovák nagykövetség első titkára, a nagykövetség több vezető munkatársa, s eljöttek a közgyűlésre a testvérgazdaság képviselői a dél - szlovákiai ipolska-sokoleci csehszlovák-magyar barátság szövetkezetből. ott voltak a lévai nemzeti bizottság, valamint a szlovák kommunista párt lévai járási bizottságának képviselői is jozef urbánnak, a járási pártbizottság első titkárának vezetésével.

tóth istván, a szövetkezet elnöke mondta el a közös gazdaság vezetőségének beszámolóját, amelyből a többi között kitűnt, hogy biztonsági tartalék-alapjuk megközelíti a négymillió forintot, s így az idén már egyetlen forint hitelt sem kell igénybevenniük.

/folyt. köv./

20.25/gy

- 42 -

bb. 64. / brutyó jános.... 1. folyt./ gy

a közgyűlésen - a beszámoló megvitatása után - a szlovák testvérszövetkezet és a csehszlovák kommunista párt üdvözlését tolmácsolták a tagságnak a csehszlovák vendégek. felszólalt brutyó jános is, aki kádár jánosnak az mszmp központi bizottsága első titkárának személyes üzenetét tolmácsolta a legeredményesebben gazdálkodó nógrád megyei tsz tagságának. a közgyűlés után ünnepi hangversenyre került sor csehszlovák vendégművészek közreműködésével./mti/

bb. 65. gáspár sándor a szécsényi 2. rákóczi ferenc tsz zárszámadó közgyűlésén

a vid tf/tné/ká/il/la

1968. január 31.

gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szót főtitkára - jedlicska gyulával, a nógrád megyei pártbizottság első titkárával és nádasdi andrással, a szakszervezetek nógrád megyei tanácsának vezető titkárával együtt - részt vett a szécsényi 2. rákóczi ferenc termelőség-szövetkezet szerdán tartott zárszámadó közgyűlésén. megjelent az eseményen pothornik józsef, az mszmp központi bizottságának tagja, hankó jános, a nógrád megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese.

sümei jános tsz elnök mondta el a vezetőség beszámolóját, felszólalt a közgyűlésen gáspár sándor is, tolmácsolta az mszmp központi bizottságának üdvözlését a közös gazdaság dolgozóinak. a szövetkezet vezetőinek társaságában gáspár sándor - az ugyancsak vendégül érkezett brutyó jánossal, az mszmp központi ellenőrző bizottságának elnökével együtt - este megítogatta a tsz bencurfalvi üzemegységének dolgozóit, majd a vendégek és a vendéglátók felkeresték műtermében a betegségből felépült idős szabó istván kossuth díjas szobrászművészt./mti/

20.30/gy

- 43 -
VEGE